

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Tabela. Zmiany w ustawie o PIT na 2023 r. – zestawienie

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
1	2	3
od 1 stycznia 2023 r.		
1.	Doliczanie dochodów małoletnich dzieci do dochodów rodziców	Rozszerzono katalog dochodów uzyskiwanych przez małoletnie dzieci, których rodzice nie powinni doliczać do swoich dochodów w zeznaniu rocznym. Po zmianie do dochodów tych należą również renty.
2.	Dopłaty otrzymywane na cele związane z działalnością rolniczą	Rozszerzono zakres zwolnienia z PIT przewidzianego dla dopłat otrzymywanych na cele związane z działalnością rolniczą. Po zmianie zwolnieniem tym są objęte także dopłaty otrzymywane od państwowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, których zadaniem jest prowadzenie doradztwa rolniczego.
3.	Dodatki otrzymywane przez lekarzy odbywających specjalizację	Zwolniono z PIT dodatek przysługujący lekarzowi odbywającemu szkolenie specjalizacyjne w trybie rezydenckim, który odbywa staż w innym powiecie niż powiat, w którym znajduje się miejsce wykonywania pracy wskazane w umowie o pracę na szkolenie specjalizacyjne.
4.	Zmniejszenie udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną	Uregulowano, że podatnicy dokonujący odpłatnego zbycia składników majątku otrzymanych w związku ze zmniejszeniem udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną nie muszą w tym celu zakładać pkpir, żeby wykazać w niej uzyskany dochód.
5.	Ulga na zabytki	Ograniczono ulgę na zabytki. Zlikwidowano możliwość odliczania w ramach tej ulgi wydatku poniesionego na zakup zabytku nieruchomego. Wprowadzono dodatkowe warunki odliczania wydatków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane prowadzone przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków.
6.	Świadczenia otrzymywane przez osoby pobierające nauczycielskie świadczenia kompensacyjne	Zmieniono sposób opodatkowania świadczeń otrzymywanych przez osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne od byłego zakładu pracy lub działającego w nim związku zawodowego. Po zmianie takie świadczenia podlegają opodatkowaniu 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym.
7.	Informacje o wysokości daniny solidarnościowej	Zmieniono podstawę prawną upoważniającą Ministra Finansów do publikacji wzoru informacji o wysokości daniny solidarnościowej.

1	2	3
8.	Składanie przez podatników oświadczeń i wniosków płatnikom, nowy PIT-2	Doprecyzowano, że podatnicy mogą składać oświadczenia i wnioski płatnikom na piśmie albo w inny sposób przyjęty przez płatnika. Przesądzono również, że oświadczenia i wnioski mające wpływ na obliczanie zaliczki na PIT, co do zasady, dotyczą również kolejnych lat podatkowych, a także że płatnik po ustaniu stosunku prawnego łączącego go z podatnikiem – przy obliczaniu zaliczek od świadczeń należnych z tego stosunku co do zasady – nie uwzględnia oświadczeń i wniosków złożonych mu uprzednio przez podatnika. Oświadczenia i wnioski mające wpływ na obliczanie zaliczki na PIT od dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2023 r. należy składać na nowej, dziewiątej wersji formularza PIT-2.
9.	Odpowiedzialność płatnika za nieprawidłowe pobieranie zaliczek na PIT	Wyłączono odpowiedzialność płatnika za zaniżenie lub ujawnienie podstawy opodatkowania PIT z winy podatnika.
10.	Stosowanie przez płatników kwoty zmniejszającej podatek	Umożliwiono podatnikom, którzy uzyskują przychody od więcej niż jednego płatnika, wskazanie więcej niż jednego, a maksymalnie trzech płatników, którzy będą mogli zastosować kwotę zmniejszającą podatek.
11.	Niepobieranie zaliczek na PIT w trakcie roku	Wszystkim podatnikom umożliwiono złożenie wniosku o niepobieranie zaliczek na PIT w trakcie roku. Podatnik może złożyć taki wniosek, jeżeli przewiduje, że uzyskane przez niego dochody podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej nie przekroczą w roku podatkowym kwoty 30 000 zł (czyli kwoty wolnej od podatku).
12.	Podwyższone koszty pracownicze	Pracownikom umożliwiono złożenie wniosku o obliczanie zaliczek na PIT bez stosowania podwyższonych miesięcznych kosztów pracowniczych.
13.	Zaliczki pobierane przez pracodawców	Uchylono art. 31 ustawy o PIT, który nakładał na pracodawców obowiązek obliczania i pobierania zaliczek na PIT. Obecnie obowiązek ten wynika z art. 32 ustawy o PIT.
14.	Zaliczki z działów specjalnych produkcji rolnej	Usunięto zapis nakładający na podatników obowiązek zapłaty zaliczek z działów specjalnych produkcji rolnej do kasy albo na rachunek urzędu skarbowego. Zapis ten był nieprawidłowy, ponieważ wpłat tych należy dokonywać na mikrorachunek podatnika.
15.	Zaliczki wpłacane bez pośrednictwa płatników	Osobom wpłacającym samodzielnie zaliczki na PIT umożliwiono ich zmniejszanie o kwotę stanowiącą nie więcej niż 1/12 kwoty zmniejszającej podatek.
16.	PIT przekazywany w zeznaniu rocznym na rzecz OPP	Z 1% do 1,5% podwyższono kwotę podatku należnego, jaką podatnik może przekazać na rzecz OPP w zeznaniu rocznym.
17.	Zmiany o charakterze dostosowującym	W przepisach ustawy o PIT wprowadzono zmiany dostosowujące, związane z wprowadzeniem nowych regulacji, takich jak art. 31a–31c ustawy o PIT.

1	2	3
18.	„Martwe” przepisy ustawy o PIT	Uchylono „martwe” przepisy ustawy o PIT, tj. art. 27 ust. 2 i 3 oraz art. 36.
od 1 marca 2023 r.		
19.	Zwolnienie z PIT spłaty części kredytu dokonywanej przez BGK	Zmieniono nazwę ustawy stanowiącej podstawę stosowania zwolnienia.
wejdą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia		
20.	Świadczenia otrzymane od fundacji rodzinnych	Nabycie przez osoby fizyczne od fundacji rodzinnej świadczeń oraz mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej będzie opodatkowane PIT w wysokości uzależnionej od stopnia pokrewieństwa beneficjenta z fundatorem.

Zmiany od 1 stycznia 2023 r. – omówienie

+ 1. Zmiana w doliczaniu dochodów małoletnich dzieci do dochodów rodziców

PRZED ZMIANĄ » W katalogu dochodów uzyskiwanych przez małoletnie dzieci własne lub przysposobione, których rodzice nie powinni doliczać do swoich dochodów w zeznaniu rocznym, zaś rozliczać odrębnie jako ich przedstawiciele ustawowi, znajdowały się dochody z:

- pracy,
- stypendiów,
- przedmiotów oddanych dzieciom do swobodnego użytku.

PO ZMIANIE » Od 1 stycznia 2023 r. w wymienionym katalogu znalazły się również renty otrzymywane przez małoletnie dzieci. Wprowadzona zmiana ma zastosowanie do dochodów osiągniętych od 1 stycznia 2022 r. To oznacza, że rodzice posiadający w 2022 r. małoletnie dzieci, które uzyskują renty, nie powinni ich doliczać do swoich dochodów w zeznaniu PIT za 2022 r. Renty te należy rozliczyć w odrębnym zeznaniu składanym jako przedstawiciel ustawy dziecka.

KOMENTARZ » Zmiana jest korzystna dla podatnika. Dzięki niej dochody uzyskane przez małoletnie dziecko z tytułu rent korzystają z kwoty wolnej od podatku w wysokości 30 000 zł. Przed zmianą dochody z renty i dochody rodzica korzystały z jednej kwoty wolnej od podatku. Co ważne, z nowego rozwiązania rodzice skorzystają już w rozliczeniu za 2022 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2647; ost. zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2745
- art. 18 ust. 1 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 1265; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2180

+ 2. Rozszerzenie zwolnienia z PIT przewidzianego dla dopłat otrzymywanych na cele związane z działalnością rolniczą

PRZED ZMIANĄ » Z ustawy o PIT w brzmieniu obowiązującym w 2022 r. wynikało, że zwolnione z PIT są dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia lub świadczenia częściowo odpłatne, otrzymane na cele związane z działalnością rolniczą z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, od agencji rządowych, agencji wykonawczych, państwowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, których zadaniem jest prowadzenie doradztwa rolniczego, lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych.

PO ZMIANIE » Od 1 stycznia 2023 r. zwolniono z PIT także dopłaty otrzymane na cele związane z działalnością rolniczą od państwowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, których zadaniem jest prowadzenie doradztwa rolniczego.

KOMENTARZ » Zmiana jest korzystna dla rolników. Ci z nich, którzy otrzymują pomoc od państwowych jednostek zajmujących się doradztwem rolniczym, nie zapłacą z tego tytułu PIT. Przykładem tego rodzaju pomocy jest wsparcie finansowe przewidziane dla rolników, których gospodarstwa zostały najbardziej poszkodowane w wyniku kryzysu w Ukrainie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 47d ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2647; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2745

+ 3. Wprowadzenie zwolnienia z PIT dla dodatków otrzymywanych przez lekarzy odbywających specjalizację

PRZED ZMIANĄ » Przepisy ustawy o PIT nie regulowały omawianej kwestii.

PO ZMIANIE » Od 1 stycznia 2023 r. zwolniony z PIT jest dodatek, o którym mowa w art. 16j ust. 6 ustawy z 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 1731 z późn.zm.). Jest to dodatek przysługujący lekarzowi odbywającemu szkolenie specjalizacyjne w trybie rezydentckim, który odbywa staż w innym powiecie niż ten, w którym znajduje się miejsce wykonywania pracy wskazane w umowie o pracę na szkolenie specjalizacyjne. Dodatek przysługuje do wynagrodzenia zasadniczego i wynosi 16% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

KOMENTARZ » Zmiana jest korzystna dla lekarzy w trakcie specjalizacji. Jeżeli otrzymują dodatek z tytułu odbywania stażu w innym powiecie niż ten, w którym znajduje się miejsce wykonywania pracy wskazane w umowie o pracę na szkolenie specjalizacyjne, to nie zapłacą od takiego dodatku podatku dochodowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 149 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2647; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2745